

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrstakstjórn og blaðstjórn: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Hin »frælslynti« og »demokratiski« stavnamaðurin

oddagrein

ÓARGALIGI stavnamaðurin hjá Fólkaflakkinum hevur aftur verið upp á spæl. Somu dreingjalótir sum so oftani fyrr. Men tær fara uttan iva aftur við borðinum sum vanligt. Formaðurin yppir kanska øksl. Aðrir flenna: — hatta er bara Óli. Men persónurin er ikki bara Óli. Hann er ikki minni enn skrivaraðrangur Fólkaflaksins móttvegis almenninginum.

VIÐ AT HÓTTA um at oyðileggja band og bandupptakara hjá útvarpinum hevur Óli Breckmann, blaðstjórnari Dagblaðsins, gjørt alla sína skrivning um hin frísinnaða, frilynta og »demokratiska« Fólkaflakkin til skammar. Hann hevur burt út fullkomiliga, og meira fullgjørt enn nakar annar, knæsett eitt av teimum frælsisrættindum, sum vit demokratar dagliga berjast fyri at varðveita og styrkja. Grovari enn nakar annar hevur stavnamaðurin sjálvur strikað tali- og hugsanarfrælsi hjá persóni.

MEN HESIN persónurin er ikki ein og hvør. Hann er ein av heitastu talsmonnum hjá Óla Breckmann. Hann er myndatakarari fyri Dagblaðið og hoyrir við til falang-suna sjálva. Fólkaflaksfólk hava

flent, og ikki tikið tað í álvara, tá Sosialurin eins og ein rúgva av persónum hava víst á tað ódemokratiska sinnalagið hjá Óla Breckmann. Hetta er m.a. komið til sjóndar í hansara hálovan av høgrasinnaða hernaðarstýrinum í Chile og hansara persónsjagstran móti óskyldugum fólkum.

EITTE ER, at hann kann avgera, hvat sleppur í hansara eigna blað, men hann hevur ongan sum helst rætt at avgera, hvat ein redaktión í útvarpinum ætlar at lata Føroya fólk sleppa at hoyra. Og hvat var meiri náttúrligt enn júst lata tann mannin koma til orða, sum hevur tikið tær nógv umtalaða myndirnar av friðarfólki í friðarligum kravgongum og á friðarfundi, og skýrt hesi fyri seturs-snoobb, KGB-agentar o.s.fr.?

HETTA ER bert eitt prógv um, at Ungdómsredaktiónin vildi hava áskoðanina hjá øllum pørtum fram. Men tað vildi blaðstjórnin á Dagblaðinum ikki. Aftur eitt prógv um eitt ódemokratiskt sinnalag, sum tey flestu trúðu var farið í søguna við stórtíðini hjá Fólkaflakkinum í fjørutinum. Men henda áskoðanin er ikki farin, og onkur gamal sjómaður, ella fiskimanseinkja ella børn, kennast uttan iva við støðuna aftur. Men leiðsla Fólkaflaksins góðtekur. Vit onnur skammast.

Verkastætturin hoknaður longur og longur niður nú teir borgarligu sita í Tinganesi

Tit í Javnaðarflokkinum, gerið okkurt munagott fyri verkastættin — lonin rokkur bert til tað neyðuga!

Jú verkfallið var stutt og effektivt, tað var tað, men her stendur ein stóruspurningur eftir, jú, hvat fingur arbeiðsfólkini burtur úr hesum? Jú, Karl smilist: 15,- kr. pr. dag ella 350,- kr. pr. mánað. Hetta var tað heila. Eg skal taka mína lön sum eitt dømi.

Eg arbeiði hjá Tórshavnar Kommunu og eri timaløntur. Eg havi fingið 8.284,- kr. um mánaðin, men eftir tí nýggja sáttmálanum hjá Havnar Arbeiðsmannafelag fái eg nú 8.634,- kr.. Eg má spyrja formannin í Havnar Arbeiðsmannafelag: hvat er hetta at smilast fyri ella at frøðast um — 75,- kr. pr. viku. Nei, Karl og tit, sum samráðast, hetta er ein spottløn og onki annað. Høvdur vit verkafólk komið til eina inntøku, sum lá um eini 10—11.000,- kr. pr. mánað fyri 40 tíma viku, ja, so kundi tú fegnast. Eg skal her geva tykkum mínar festu útreiðslur, sum eg skal gjalda hvønn mánað:

4.246,- kr. pr. mánað í 7 mánaðir í skatti + teir 3 mánaða gjöldini, sum standa har sum eitt spott, sum Vilhelm Johannesen lögtingsmaður, skripar í Sosialinum nr. 57. Tá ið januar mánaði 1984 kemur fáa vit kelduskatt, og tá

falla hesi 3 gjöldini burtur og vit fáa tey nýggju skattgjöldini oman yvir okkum, sum kanska eru størri enn tey sum nú eru frammanundan, og vit fáa ikki afturgildið tað, sum vit hava gildið ov nógv í teir 7 mánaðirnar.

Har var tann fyrsti missurin, men lat tað fara, altso minar útreiðslur fyrst 4.246 kr. í skatti pr. mánað — 2.800,- kr. í leigu. Her er oljan iroknað. 450,- kr. til SEV. 300,- kr. til telefon. 450,- útvarpsgjald, limagjald til Havnar Arbeiðsmannafelag + sjúkarakassan og so kemur matur, ca. 1.800,- um mánaðin, ialt 10.200,- kr. fast um mánaðin. Tá havi eg ikki tikið av til klæðir og annað. Eg havi konu og 2 børn undir 16 ár. Kona mín vaskar úti nakrar fáar tímar um vikuna. Hon fær ca. 2.000,- kr. um mánaðin, og av teimum skal hon gjalda 500,- pr. mánað í skatti, so samlaða inntøkan hjá okkum báðum liggur um 10.134,- kr. um mánaðin, og vit hava ca. 10.200,- kr. fast at gjalda um mánaðin, so her er onki at keypa klæðir og annað fyri.

Her er sostatt onki avlop, heldur hin vegin, Karl Johansen!

Eg og konan hava mangan tosað um at søkt býráðið um eitt grundstykki, men tað fellur okkum so fjart við tí inntøku, sum vit hava, tí skal tú keypa eitt grundstykki frá Býráðnum, sum er munandi biligari enn at keypa frá privatum, so mást tú gjalda imillum 100.000 til 140.000 fyri eitt grundstykki, og mær vitandi skalt tú gjalda 1/3 í útgjald, ca. 35—40.000 kr. beinan vegin + restina í ca. 2 ár ella so, hvussu vilja tit, sum her ráða, at vit við hesari arbeiðsmannaløn kunna seta okkum í búgv, nei, møguleikarnir eru ikki hjá okkum, sum hava tað tungt frammanundan, men heldur hin vegin. Teir við teimum stóru inntøkum teir keypa grundstykki sum investering fyri at sleppa undan skatti. Teir hava fingið so nógvan fløta at breiða yvir lagkøkuna frá teimum borgarligu, sum nú sita í landsstýrinum, í hesi 3 árin, meðan verkamannastætturin er hoknaður longur niður fyri hvørt árið, teir hava sitið har. Tí vil eg heita á tykkum í Javnaðarflokkinum: gerið tit okkurt munagott fyri verkastættina, tí tað fellur í góða jøv, til næsta val.

Arbeiðsmaður sum stuðlar Javnaðarflokkin

Tað loysir seg at lesa

sosialin

Skúlin í Vestmanna:

Arkitektfelagið átalar at arbeiði fara av landinum

Í Sosialinum hósdagin 2. juni 1983 stendur grein um nýggja skúlan í Vestmanna, og verður her referað frá »Dagblaðið« í Ringsted, at orsökini til, at Henrik Sørensen APS vann kappingina við føroyskar arkitekturar um

stórarbeiðið í Vestmanna, er tann, at fyrstaksturin er nokur ár hevur staðið fyri bygging av virkjum í Føroyum.

Sosialurin hevur fyrr tikið upp m. álið um útlendska luttøku í hesi vinnugrein í Føroyum, og

átti tí at sett seg betur inn í málið.

Tað er neyðugt her at undirstrika, at talan ikki hevur verið um nakra arkitektkapping, so sum skilt á greinini. Vestmanna bygðaráð hevur beinleiðis tikið av einu donskum

uppskoti um ráðgeving, fram um eitt føroyskt, sum ávisti realistiska meting av kostnaðinum.

Størsta »mistakið« hjá føroyskum arkitektum í hesum máli er helst, at teir av fyrstan tíð hava verið ov realistiskir við metingini um byggikostnað. Av bløðnum framgongur tað nú, at hesar metingar vóru á rættari leið.

Arkitektfelag Føroya metir, at tað er ivasamt, um hesir donsku ráðgevarar hava størri vitan og orku, so at tað er neyðugt at fara uttanlands, tá talan er um eitt vanligt byggimál. Arbeiðið hjá føroyskum

arkitektum hevur ið hvussu so er verið væl úr hondum greitt, við tað at donsku ráðgevararnir og bygðaráðið hava valt at byggja víðari á tað program, ið fylir frá føroyskum arkitektvirki frammanundan.

Óneyðugt skuldi verið at vist á tann nationalekonomiska skeivleikan við slíkari framferð. Eisini skuldi verið óneyðugt at vist ámeirkostnað, sum stendst av ferðautreiðslum, dagpengum v.m., sum helst ikki er iroknaður og sum illa kann metast um.

Vit í arkitektfelagnum meta, at tað sum rører seg á altjóða plani innan

byggilist, eisini eigur at koma henda vegin. Eitt gott dømi um hetta er Norðurlandahúsið, har føroyskir arkitekturar í líka fæti við aðrar luttøku í kapping.

Samanumtikið vil Arkitektafelag Føroya átala at arbeiði, ið eins væl kundu verið gjørd í Føroyum, ferð eftir ferð fara av landinum. Tað skuldi verið ein sjálfviltgja, at myndugleikarnir stuðlaðu útbúgnum fólkum her á landi, tá møguleikar eru til tess.

vegna

Arkitektafelag Føroya
Albert Isfeldt
form.